

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого

Кафедра гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з наукової роботи

Ірина ЯН

2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИСТЕЦТВО В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

спеціальність 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

освітньо-наукова програма Аудіовізуальне мистецтво та виробництво
(назва освітньої програми)

Розробник: **МИРОПОЛЬСЬКА Євгенія Валеріївна**, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін

Викладачі: **МИРОПОЛЬСЬКА Євгенія Валеріївна**, кандидат філософських наук, доцент

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол від 30. 08.2024 р. №1

Завідувач кафедри суспільних наук

 Олена Оніщенко
(підпис)

РПНД погоджено з гарантом освітньо-наукової програми

Старший викладач Людмила Новікова
(підпис)

30_08_2024 р.

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__ 20__

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__ 20__

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__ 20__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання			
	денна		заочна	
Характеристика навчальної дисципліни	вибіркова			
Курс	1		1	
Семестр	2-й		2-й	
Кількість кредитів	3		3	
Загальний обсяг годин	90		90	
	лекційні			
	20		6	
	семінарські			
	10		4	
	Самостійна робота			
	60		80	
Вид підсумкового контролю	залік		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Мистецтво в контексті культури» - є ознайомлення здобувачів із категоріальним апаратом, методами, класичними і сучасними концепціями відповідної дисципліни та інших наук про мистецтво і культуру. В навчальній програмі дисципліни висвітлено найважливіші здобутки мистецтва в контексті культурології, культурної антропології, філософії, психології, естетики та теорії світової та вітчизняної культури. Основні завдання навчальної дисципліни (подаються у вигляді системи знань, умінь та отриманого досвіду із зазначенням певного рівня їх сформованості, що дозволяє визначити необхідний рівень оволодіння навчальним матеріалом та розробити засоби діагностики навчальних досягнень здобувачів).

Оскільки курс розрахований на аспірантів, метою цього курсу є:

- створення культурного фундаменту, необхідного для ефективної роботи в творчих професіях театру, кіно та телебачення;
- визначити роль мистецтва в історико – культурному процесі;
- дати чітке уявлення і сформувані систему знань щодо загальних особливостей мистецтва в контексті історико – культурної ситуації кожного самостійного періоду;
- показати, що мистецтво як рефлексія звернено до світоглядних проблем людини;
- визначити роль мистецтва в історико – культурному процесі;
- дати чітке уявлення і сформувані систему знань щодо загальних

особливостей мистецтва в контексті історико – культурної ситуації кожного самостійного періоду;

- показати, що мистецтво як рефлексія звернено до світоглядних проблем людини;
- обґрунтувати специфіку мистецтва і культури як формування етнонаціональної свідомості та самоідентифікації особистості в сучасному просторі у умовах глобалізації;
- сприяти усвідомленню того що пізнання мистецтва допомагає у формуванні власної творчої і життєвої позиції і надає можливість стратегічного осмислення професійного становлення.

Згідно з вимогами ОНП (ОТП) здобувачі після засвоєння навчальної дисципліни мають продемонструвати такі результати навчання:

- **знати** - основний зміст тем усіх розділів програми; визначення основних філософських та естетичних категорій і понять, їхню зумовленість, причинно-наслідковий контекст, зокрема орієнтуватися в традиціях мистецтва, сформованих у контексті світових, загально-цивілізаційних вимірів
- **уміння**- вільно володіти матеріалом з курсу «Мистецтво в контексті культури»; розкривати сутність будь-якого питання з тих, які розглядалися під час лекцій та семінарських занять; не лише викладати засвоєний матеріал, а й здійснювати його аналіз, обстоювати власну точку зору на дискусійні проблеми як зарубіжного, так і вітчизняного мистецтва; працювати з першоджерелами;

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

ПРН 1. Знати філософські аспекти пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основні тенденції розвитку історії мистецтва, наукову мистецтвознавчу термінологію в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва і вміти її доречно й коректно використовувати.

ПРН 4. Вміти ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень, аналізувати наукові тексти інших дослідників, критично ставитися до власних досліджень, вносити необхідні корективи в ході наукової роботи.

ПРН 8. Розумітися на філософських аспектах пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основних тенденціях розвитку історії мистецтва, науковій мистецтвознавчій термінології у царині аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ПРН 12. Знати основні норми менеджменту та захисту інтелектуальної власності в галузі аудіовізуального мистецтва та виробництва.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	сем	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Мистецтво як феномен культури		2			-	5			1				
Тема 2. Поліфункціональність мистецтва		2			-	5			1				
Тема 3. Доісторичне мистецтво		2			-	5			1				
Тема 4. Мистецтво античності		2	2		-	7			1				
Тема 5. Мистецтво середньовіччя		2			-	5			1				
Тема 6. Мистецтво Відродження		2	2		-	5			1				
Тема 7 Мистецтво Нового Часу		2	2		-	5			1				
Тема 8. Мистецтво II-ї половини XIX – XX ст		2	2	-	-	7			1				
Тема 9 Мономіф в контексті культури		2				7			1				
Тема 10 Мистецтво в контексті культури України		2	2			5			1				
Усього годин	90	20	10	-	-	60	90	6	4	-	-	80	

4. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Мистецтво як феномен культури.

Погляди на походження мистецтва. Праця чи Гра. Герменевтичний погляд на культуру. Мистецтво як феномен людинотворення.

Основні поняття / ключові слова: культура, мистецтво, естетичний досвід, феномен, символіка мистецтва, культурний код, історичний контекст, естетика, філософія прекрасного.

Рекомендована література

Андрущенко Т. І. Два плани існування естетичного та художнього осмислення «єдиного» / Т.І Андрущенко // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. 2011. № 43. С. 243-249.

Бичко І. В. Людина і доля. - Польща, Олштин. 1996. 200 с.

Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко, Д. Ю. Кучерюк; За ред. Л. Т. Левчук., доп. і перероб. К.: Вища школа, 2005. 431 с.

Левчук Л. Т. Історія світової культури. Культурні регіони: навч. посіб. / За ред. Л. Т. Левчук. К. : Либідь, 2000. 520 с.

ТЕМА 2. Поліфункціональність мистецтва.

Пасивні і активні функції мистецтва. Пізнавально-евристична функція. Суспільно – перетворююча та компенсаторна функція. Художньо – концептуальна функція. Випереджальна (функція передбачення). Виховна функція. Повчальна функція. Естетична функція. Гедоністична функція.

Основні поняття / ключові слова: естетична функція, комунікативна функція, пізнавальна функція, емоційно-психологічна функція, соціальна ідеологічна, сакральна, ритуальна.

Рекомендована література

Андрущенко Т. І. Два плани існування естетичного та художнє осмислення «єдиного» / Т.І Андрущенко // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. 2011. № 43. С. 243-249.

Андрущенко В. Характер і гармонія національних і загальнолюдських цінностей / В. Андрущенко, Ю. Руденко // Освіта. 2008. 3 - 10 грудня. № 47/48. С. 6-7.

Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко, Д. Ю. Кучерюк ; За ред. Л. Т. Левчук., доп. і перероб. К.: Вища школа, 2005. 431 с.

ТЕМА 3. Доісторичне мистецтво.

Теоретичний потенціал міжнаукового зв'язку при аналізі феномена доісторичного мистецтва. Передумови виникнення мистецтва. Авторські моделі походження мистецтва (Г.Спенсер, Е. Гроссе, Ф.Енгельс, З. Фрейд, Е. Б. Тайлор. Видова структура доісторичного мистецтва. Феномен синкретизму.

Основні поняття / ключові слова: мезоліт, неоліт, печерний живопис, тотемізм, шаманізм, ритуали, орнаменти, символізм, зооморфні образи, антропоморфні фігури, культ природи, археологічні артефакти.

Рекомендована література

Історія світової культури: Навч. посіб. 2- е вид./ За ред. Л. Т. Левчук. К.: Либідь, 2000. 368 с.

Андрущенко Т. І. Два плани існування естетичного та художнє осмислення «єдиного» // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. 2011. № 43. С. 243-249.

Кемпбелл Дж. Тисячоликій герой. Видавництво «Terra incognita», 2021. 416 с.

ТЕМА 4. Мистецтво Античності

Самовизначення мистецтва стародавніх цивілізацій Сходу, Греції та Риму. Міфологічне начало як фундамент мистецтва стародавнього світу.

Антропоморфізм давньогрецької та давньоримської міфології. Філософія давньогрецької архітектури. Феномен давньогрецької філософії і її його вплив на античне мистецтво. Видова специфіка мистецтва Сократа. Давньогрецький театр як культурний феномен. Давньоримське мистецтво.

Основні поняття / ключові слова: античність, давньогрецьке мистецтво, мімезис, катарсис, давньоримське мистецтво, класична епоха, Парфенон, скульптура, драма.

Рекомендована література

Андрущенко Т. І. Два плани існування естетичного та художнього осмислення «єдиного» / Т.І Андрущенко // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. 2011. № 43. С. 243-249.

Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко, Д. Ю. Кучерюк ; За ред. Л. Т. Левчук., доп. і перероб.- К.: Вища школа, 2005. 431 с.

Еко Умберто. Історія європейської цивілізації. Середньовіччя. Собори. Лицарі. Міста. За редакцією Умберто Еко. Видавництво «Фоліо» 2018. 672 с.

Арістотель. Політика. / Пер. з давньогр. та передм. О. Кислюка. К.: Основи, 2000. 239 с.

Арістотель. Метафізика. К.: Фоліо. 2020. 304 с.

Арістотель. Поетика. / пер. з старогрецької Б. Тена. Харків, «Фоліо», 2018. 154 с.

Арістотель. Нікомахова етика / Пер. Ставнюка. К.: Аквілон-Плюс, 2002. 480 с.

Адорно, Теодор. Теорія естетики / пер. з нім. П. Таращук. К.: Видавництво Соломії Павличко „Основи„, 2002, 518 с.

ТЕМА 5. Мистецтво Середньовіччя і Відродження

Релігія і мистецтво в умовах середньовічної доби: специфіка взаємодії. Канон як основоположний принцип мистецтва середньовіччя. Лицарська культура як елемент середньовічної західноєвропейської ментальної картини.

Теоретичний потенціал взаємозв'язку мистецтва з наукою. «Традиція – спадкоємність - новаторство» як засадничий естетико – мистецтвознавчий принцип доби Відродження. Гуманістична спрямованість мистецтва Ренесансу.

Концепція «зворотного боку титанізму» О. Ф. Лосева.

Основні поняття / ключові слова: середньовіччя, романський стиль, готика, ікона, фреска, базиліка, собор, Відродження, гуманізм, перспектива, Леонардо да Вінчі, Мікеланджело.

Рекомендована література

Андрущенко Т. І. Два плани існування естетичного та художнього осмислення «єдиного» // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. 2011. № 43. С. 243-249.

Абеляр. Історія моїх страждань. Листування Абеяра й Елоїзи / пер. Ростислав Паранько. Львів. «Літопис», 2004. 136 с.

Бабушка Л. Д. Краса як абсолютна цінність: історико - естетичний аналіз: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук: спец. 09.00.080, «Естетика». К., 2003. 16 с.

Естетика: підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко, Д. Ю. Кучерюк ; за ред. Л. Т. Левчук., доп. і перероб. К.: Вища школа., 2005. 431 с.

Еко Умберто. Історія європейської цивілізації. Середньовіччя. Собори. Лицарі. Міста // за ред. Умберто Еко. Видавництво «Фоліо», 2018. 672 с.

ТЕМА 6. Мистецтво нового часу

Активізація процесу появи художніх напрямів. Маньєризм. Бароко. Класицизм. Романтизм. Реалізм. Творча особистість у структурі художнього напрямку: етико-естетичний аспект.

Основні поняття / ключові слова: новий час, бароко, класицизм, рококо, реалізм, естетика Просвітництва, історизм, маньєризм, академізм.

Рекомендована література

Гомілко О. Метафізика тілесності: концепт тіла у філософському дискурсі/ О. Гомілко. К., : Наук. думка, 2001. 340 с.

Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко, Д. Ю. Кучерюк; За ред. Л. Т. Левчук, доп. і пер. К.: Вища школа, 2005. 431 с.

Крилова С. Краса людини: особистість, сім'я, суспільство (соціально - філософський аналіз): (монографія) / С. Крилова. Ніжин: Аспект- Поліграф, 2011. 344 с.

Федорова І.І. Культурологія: Навч. посіб. К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2005. 160 с.

ТЕМА 7. Мистецтво II-ї половини XIX – XX ст.

Активізація теоретико – практичного діалогу на теренах мистецтва. Інтеграція філософсько – естетичних поглядів у мистецьку площину.

Вплив ідей З. Фрейда, Ф. Бергсона, К.Г. Юнга та ін. на художні пошуки провідних митців світу. Мистецтво постмодернізму і його специфіка..

Естетичні засади постмодерністського мистецтва.

Основні поняття / ключові слова: модернізм, імпресіонізм, постімпресіонізм, символізм, експресіонізм, футуризм, кубізм, сюрреалізм, абстракціонізм, авангард, Баухауз, кіноавангард, дизайн і архітектура модернізму, масова культура, індустріалізація та урбанізація, постмодернізм.

Рекомендована література

Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко, Д. Ю. Кучерюк ; За ред. Л. Т. Левчук., доп. і перероб. К.: вища школа., 2005. 431 с.

Кебуладзе В. Феноменологія досвіду. К.: Дух і літера, 2021. 280 с.
Оніщенко О. І. Письменники як дослідники: потенціал теоретичних ідей (О. Уайльд, Т. Манн, А. Франс, І. Франко, С. Цвейг): монографія, К.: Ін-т культурології НАМ України, 2011. 272 с.

Оніщенко О. І. Художня творчість: проект некласичної естетики. Видавництво ІКМУ, 2008. 232 с.

Юнг К. Г. Архетипи і колективне несвідоме: Видавництво „АСТРОЛЯБІЯ”, 2018. 608 с.

ТЕМА 8. Естетика як метатеорія мистецтва

Методологічні засади аналізу мистецтва. Парадигмальне визначення мистецтва: поняття і сутність. Іntenція людського як предмет і естетична притаманність мистецтва.

Основні поняття / ключові слова: метатеорія, краса, піднесене, категорії естетики, мистецька цінність, художня критика, філософія мистецтва, форма і зміст, стиль, мімесис, катарсис, творчість, інтерпретація, художня комунікація

Рекомендована література

Андрущенко Т. І. Два плани існування естетичного та художнє осмислення «єдиного» // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. 2011. № 43. С. 243-249.

Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності // Альманах. Збірник наукових праць. Випуск 16. Київ, 2005. Видавничий центр КНЛУ. 268 с.

Левчук Л. Т., Оніщенко О. І. та ін. Естетика: Підручник/ за заг. ред. Л. Т. Левчук. К.: Вища школа, 2005. 431 с.

Левчук Л. Т. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посіб. / За ред. Л. Т. Левчук. К.: Либідь, 2000. 520 с.

Федорова І. І. Культурологія: навч. посіб. К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2005. 160 с.

ТЕМА 9. Мономіф в контексті культури

Структура мономіфу. Тисячоликий герой Кемпбелла або Чому «Герої не вмирають». «Подорож Героя» і архетипи Карла Юнга.

Основні поняття / ключові слова: мономіф, архетипи, міфологія, герой з тисячею облич, культурні наративи, етапи героїчної подорожі, універсальні сюжети, трансформація, колективне несвідоме, архетип героя, літературні адаптації, кіномистецтво.

Рекомендована література

Кемпбелл Дж. Тисячоликий герой. Видавництво «Terra incognita», 2021. 416 с.

Оніщенко О. І. Художня творчість: проект некласичної естетики. Видавництво ІКМУ. 2008. 232 с.

Юнг К. Г. Архетипи і колективне несвідоме. Львів: Видавництво "АСТРОЛЯБІЯ", 2018. 608 с.

Бергсон Анрі. Творча еволюція (пер. Романа Осадчука). Видавництво Жупанського, 2011. 318 с.

Кант І. Критика сили судження. К.: Темпора, 2022, 588 с.

Крилова С. Краса людини в життєвих практиках культури. Досвід

соціальної та культурної метаантропології і андрогін-аналізу: монографія. Видання 2-е, перероблене і доповнене. К.: КНТ, 2020. 563 с.

ТЕМА 10. Мистецтво в контексті культури України.

Історія українського мистецтва в контексті національної культури.

Особливості художньої культури України від найдавніших часів до XXI ст. Українське мистецтво в контексті світової культури.

Основні поняття / ключові слова: культура України, традиції, історична спадщина, народне мистецтво, національна ідентичність, сучасне мистецтво, міжкультурний діалог мистецтва, культурна політика.

Рекомендована література

Андрущенко В. Характер і гармонія національних і загальнолюдських цінностей // Освіта. 2008. 3-10 грудня. № 47/48. С. 6-7.

Бичко А. Класична доба української філософії / А. Бичко// Філософія: Курс лекцій. К.: Либідь, 1994. 576 с.

Бовсунівська Т. В. Феномен українського романтизму: посібник для вузу з теорії українського романтизму. К.: Київський інститут, «Слов'янський ун-т», 1997. Ч.2 : Ейдетика. К.: 1998. 109 с.

Оніщенко О. І. Письменники як дослідники: потенціал теоретичних ідей (О. Уайльд, Т. Манн, А. Франс, І. Франко, С. Цвейг): монографія. К.: Ін-т культурології НАМ України, 2011. 272 с.

Крилова С. Краса людини в життєвих практиках культури. Досвід соціальної та культурної метаантропології і андрогін - аналізу: монографія. Видання 2-е, перероблене і доповнене. К.: КНТ, 2020. 563 с.

Кримський С. Б. Запити філософських смислів. К.: Парапан, 2003. 240 с.

Лютый Т. В. Культура принад і спротиву/ Тарас Лютый Темпора. 2020. 240 с.

Малахов В. Право бути собою. К.: Дух і Літера, 2008. 336 с.

5. Методи навчання

Бесіда, пояснення, розповідь, лекція, лекція-огляд, практична роботи, ігрові методи, інтерактивні тощо.

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Провести історичний аналіз становлення людино творчого розуміння мистецтва	2	-
2	Проаналізувати історичні етапи еволюції мистецтва	1,5	-
3	Проаналізувати взаємозв'язані функції мистецтва, у зв'язку з тим, що витвори мистецтва існують як цілісний феномен.	1,5	-
4	Проаналізувати узагальнені структурні принципи образотворення у мистецтві	1,5	-
5	Проаналізувати трансформацію феномену «синтез мистецтв» в ході історичного розвитку	1,5	-
6	Провести структурний аналіз специфіки художньої форми як засобу формування духовної рефлексії.	2	-

7	Проаналізувати змінюваність і динамізм функцій мистецтва, його зв'язок з моральною, науково-пізнавальною, релігійною діяльністю, державно-політичним устроєм суспільства, світоглядними ідеалами, тощо	1,5	-
8	Ознайомитись з працями Ф. Енгельса «Походження сім'ї, приватної власності і держави»; З. Фрейда «Тотем і табу», «Невдоволеність культурою»; Е. Б. Тайлора «Первісна культура». Порівняти методологічні позиції щодо походження мистецтва	1,5	-
9	Опрацювати концепцію Г. Спенсера щодо «теорії надлишкової енергії».	1,5	-
10	Визначити специфічну особливість мистецтва доісторичної доби	1,5	-
11	Проаналізувати феномен античної міфології та опрацювати її вираження в античному мистецтві	1,5	-
12	Опрацювати тему: «Проблематика мистецтва у Платона». Діалог «Держава» - прочитати	1,5	-
13	Опрацювати тему «Функції мистецтва за Аристотелем»	1,5	-
14	Опрацювати тему: ««Метафізика» Аристотеля «Поетика» Аристотеля».	2	-
15	«Політика» Аристотеля. Проаналізувати феномен «дозвілля, як піднесена сфера діяльності».	1,5	-
16	Проаналізувати теоретичну концептуалізацію сутності мистецтва, як мімесис з метою досягнення катарсису	1,5	-
17	Проаналізувати відмінності Середньовіччя від попередніх типів мистецтва	1,5	-
18	Опрацювати тему «Соціокультурні засади мистецтва Середньовіччя».	1,5	-
19	Проаналізувати роль християнства в організації духовного простору Середньовіччя	2	-
20	Опрацювати поняття «канон»	2	-
21	Проаналізувати поняття «Християнське мистецтво, як утілена молитва»	2	-
22	Опрацювати тему: «Вершини та досягнення мистецтва Відродження»	1,5	-
23	Опрацювати тему: «Поняття Відродження і гуманізму».	2	-
24	Проаналізувати зв'язок мистецтва доби Відродження з традиціями античного мистецтва та його естетичними принципами	1,5	-
25	Опрацювати поняття «стиль»	1,5	-
26	Ознайомитись з працею Н. Макіавеллі «Государ»	1,5	-
27	Опрацювати тему: «Феномен інквізиції в ренесансній культурі»	2	-
28	Характерні особливості культури Нового часу	1,5	-
29	Фламандське і голландське мистецтво XVII ст. як два полюси світовідчуття доби.	1,5	-
30	«Золоте століття» іспанського живопису: теми, герої, жанри	2	-
31	Стильові і жанрові особливості мистецтва XVIII ст.	1,5	-

32	Культура та мистецтво XIX ст.	1,5	-
33	Опрацювати тему «Видова та жанрова своєрідність мистецтва: інсталяція, перформанс, хеппінг»	1,5	-
34	Опрацювати тему «Актуальні проблеми сприйняття в сучасному мистецтві (цитатність, нелінійність, симулякр, смерть автора, симптом) в руслі загальних тенденцій постмодернізму»	2	-
	Разом	60	-

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Вміння розкрити, проаналізувати, продемонструвати бачення проблем, що визначають зміст самостійної роботи	0-5

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння певного матеріалу, вироблення навичок самостійного опрацювання текстів, здатності їхнього осмислення та вміння представити знання матеріалу публічно та письмово.

Відповіді на семінарських заняттях - 1-5 балів;

Самостійна письмова робота (есе) – 1-5 балів;

Доповнення на семінарському занятті - 4 бали.

Підсумковий контроль полягає в перевірці розуміння аспірантами програмного матеріалу в цілому.

Підсумковий контроль: Результати навчальної діяльності аспірантів оцінюються за 100- бальною шкалою: загальна оцінка за курс визначається за формулою: 60 балів за поточний контроль + 40 балів за екзамен.

8. Розподіл балів, які отримують аспіранти

(Усього – 100 балів)

Поточне тестування та самостійна робота																Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16		
3	3	5	4	3	5	3	3	3	5	3	3	5	3	4	5	40	100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	відмінно - відмінний рівень знань в межфх обов*язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82-89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов*язкового	Достатній (конструктивно-варіативний)

		матеріалу без суттєвих помилок	
74-81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок	
64-73	D	Задовільно – посередній рівень знань з незначною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання	Середній (репродуктивний)
60-63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань	
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Базова

1. Андрущенко Т. І. Два плани існування естетичного та художнє осмислення «єдиного» // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. 2011. № 43. С. 243-249.
2. Андрущенко В. Характер і гармонія національних і загальнолюдських цінностей // Освіта.-2008. 3-10 грудня. № 47/48. С. 6-7.
3. Абеляр. Історія моїх страждань. Листування Абеяра й Елоїзи / пер. Ростислав Паранько. Львів. «Літопис», 2004, 136 с.
4. Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності // Альманах. Збірник наукових праць. Випуск 16. Київ, 2005. Видавничий центр КНЛУ, 268 с.
5. Апель К.-О. Дискурс і відповідальність: проблема переходу до постконвенційної моралі. К.-О. Апель; (пер.з нім. В. Купліна). К.: Дух і літера, 2009. 430 с.
6. Баумейстер Андрій. Біля джерел мислення і буття. Вибрані філософські етюди. К.: Дух і літера, 2012. 480 с.
7. Берн Ерік. Вступ до психіатрії та психоаналізу. Просто про складне. Клуб сімейного дозвілля. Україна, 2020. 416 с.
8. Бичко А. Класична доба української філософії // Філософія: курс лекцій. К.: Либідь, 1994. 576 с.
9. Бичко І. В. Людина і доля. Польща, Олштин. 1996, 200 с.
10. Бабушка Л. Д. Краса як абсолютна цінність: історико - естетичний

аналіз: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук: спец. 09.00.080, «Естетика». К., 2003. 16 с.

11. Бовсунівська Т. В. Феномен українського романтизму: посібник для вузу з теорії українського романтизму. К.: Київський інститут, «Слов'янський ун-т», 1997. Ч.2 : Ейдетика. К.:, 1998. 109 с.

12. Гомілко О. Метафізика тілесності: концепт тіла у філософському дискурсі. К.: Наук. думка, 2001. 340 с.

13. Історія світової культури: навч. посіб. 2-е вид./ за ред. Л. Т. Левчук. К.: Либідь, 2000. 368 с.

14. Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко, Д. Ю. Кучерюк; за ред. Л. Т. Левчук., доп. і перероб. К.: Вища школа, 2005. 431 с.

15. Еко Умберто. Історія європейської цивілізації. Середньовіччя. Собори. Лицарі. Міста// за редакцією Умберто Еко. Видавництво «Фоліо», 2018. 672 с.

16. Кебуладзе В. Феноменологія досвіду. К.: Дух і літера, 2021. 280 с.

17. Кемпбелл Дж. Тисячолікий герой. Видавництво «Тerra incognita», 2021. 416 с.

18. Ключовський Ян А. Філософія діалогу (пер. з польської Катерини Рассудіної). К.: ДУХ І ЛІТЕРА. 2013. 244 с.

19. Крилова С. Краса людини: особистість, сім'я, суспільство (соціально - філософський аналіз): (монографія). Ніжин: Аспект- Поліграф, 2011. 344 с.

20. Левчук Л. Т., Онищенко О. І. та ін. Естетика: Підручник/ за заг. ред. Л. Т. Левчук. К.: Вища школа, 2005. 431 с.

21. Левчук Л. Т. Психоданаліз: історія, теорія, мистецька практика. К.: Либідь, 2002, 255 с.

22. Левчук Л. Т. Українська естетика ХХ століття: Гнат Хоткевич// Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності. К., 2003.

23. Левчук Л. Т. Історія світової культури. Культурні регіони: навч. посіб. К.: Либідь, 2000. 520 с.

24. Лютий Т. В. Ніцше. Самоперевершення / Тарас Лютий. Темпора, 2016. 195 с.

25. Малахов В. А. Цінність як категорія культури //Філософська думка. К., 1982. № 5. С. 34-42.

26. Миропольська Є. В. Естетичні засади «філософії абсурду» в мистецьких практиках 20 століття: монографія. Київ: Видавництво Ліра К, 2019. 156 с.

27. Оніщенко О.І. Письменники як дослідники: потенціал теоретичних ідей (О. Уайльд, Т. Манн, А. Франс, І. Франко, С. Цвейг): монографія. К.: Ін-т культурології НАМ України, 2011. 272 с.

28. Оніщенко О. І. Художня творчість: проект некласичної естетики. Видавництво ІКМУ, 2008, 232 с.

29. Федорова І. І. Культурологія: навч. посіб. К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2005. 160 с.

30. Юнг К. Г. Архетипи і колективне несвідоме. Львів: Видавництво „ АСТРОЛЯБІА", 2018. 608 с.

Допоміжна

1. Андрущенко Т. І. Феномен естетичного (філософсько-історичний аналіз). К.: Знання України, 2007. 270 с.
2. Арістотель. Політика / пер. з давньогр. та передм. О. Кислюка. К.: Основи, 2000, 239 с.
3. Арістотель. Метафізика. К.: Фоліо. 2020. 304 с.
4. Арістотель. Поетика / пер. з старогрецької Б. Тена. Харків, «Фоліо», 2018. 154 с.
5. Арістотель. Нікомахова етика / пер. Ставнюка. К.: Аквілон-Плюс, 2002, 480 с.
6. Адорно, Теодор. Теорія естетики / пер. з нім. П. Тарашук. К.: Видавництво Соломії Павличко „Основи», 2002. 518 с.
7. Арістофан. Хмари / пер. Тараса Франка. Під редакцією Івана Калиновича. Львів, 1918. Видання «Всесвітньої бібліотеки». №11/12, 77 с.
8. Адо П'єр. Що таке антична філософія /пер. С. Йосипенко. Київ. Культурна Асоціація „Новий Акрополь», 2014, 427 с.
9. Барт Ролан. Фрагменти мови закоханого / переклад Марти Філь // Незалежний культурологічний журнал, «І», Львів. 2006, 283 с.
10. Бергсон Анрі. Творча еволюція (пер. Романа Осадчука). Видавництво Жупанського. 2011, 318 с.
11. Бичко І. В. Розвиток сучасної світової філософії // Історія філософії. Підручник / за ред. В. І. Ярошовця. К., 2008. Т.2.
12. Бичко І. В. Пізнання і свобода: спроба екзистенційного аналізу // Творче, практичне і критичне мислення. Житомир, 1997. С. 111.
13. Баумейстер Андрій. Тома Аквінський: вступ до мислення. Бог, буття і пізнання. К.: Дух і літера, 2012. 408 с.
14. Бубер Мартін. Я і Ти. Шлях людини за хасидським вченням (пер. з нім. К.: Дух і літера, 2012, 272 с.
15. Горський В. Історія української філософії: Курс лекцій / В. Горський. К.: Наукова думка, 1997. 286 с.
16. Гадамер Г. Г. Істина і метод. Том 1: Герменевтика 1: Основи філос. герменевтики. Ганс-Георг- Гадамер (пер. Олександр Мокровольський). К.: Філософська думка, 2000, 309 с.
17. Камю А. Вибрані твори в трьох томах. Харків: Фоліо.
18. Кант І. Критика сили судження. К.: Темпора, 2022, 588 с.
19. Крилова С. Краса людини в життєвих практиках культури. Досвід соціальної та культурної метаантропології і андрогін - аналізу: монографія. Видання 2-е, перероблене і доповнене. К.: КНТ, 2020. 563 с.
20. Кримський С. Б. Запити філософських смислів. К.: Парапан, 2003, 240 с.
21. Лютий Т. В. Культура принад і спротиву/ Тарас Лютий Темпора. 2020, 240 с.
22. Малахов В. Етика: Курс лекцій. К.: Либідь, 1996. 304 с.
23. Малахов В. Право бути собою. К.: Дух і Літера, 2008. 336 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Бодрійяр Жан. Прозорість зла (Електронний ресурс) Жан Бодрійяр.
Режим доступу: <http://uadoc.zavantag.com/text/33388/index-1.html>
2. Бодрійяр Жан. Символічний обмін і смерть (Електронний ресурс). Жан Бодрійяр.
Режим доступу: <http://uadoc.zavantag.com/text//31143/index-1.html>
3. Гегель Г. В. Ф. " Феноменологія духу" (Електронний ресурс). Режим доступу: [javalibre.com.ua/java - book/book/230](http://javalibre.com.ua/java-book/book/230).